

Herstelgericht werken: een politie tijdsinvestering die opbrengt?

Sigrid Van Grunderbeek
Wim D'haese

Congres Restorative Policing - Blankenberge 14 - 15 mei 2009

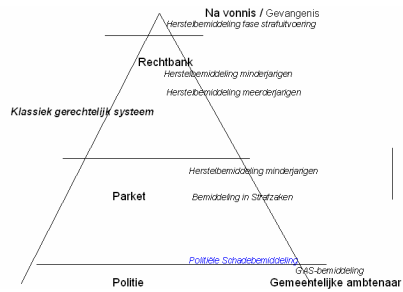
STELLINGEN

- Politie moet zich afhouden van herstel: herstel is geen taak van politie
- Politie is een, weliswaar actieve, maar ook loutere doorverwijzer naar externe diensten die wél over de tijd voor en deskundigheid in herstel beschikken
- Politie is betrokken initiator en ondersteunt herstelgerichte initiatieven
- Politie zelf kiest voor een herstelgerichte aanpak en is actief betrokken in herstelgerichte initiatieven

PROJECT: POLITIËLE SCHADEBEMIDDELING EN POLITIE

- BAL (Bemiddelingsdienst Arrondissement Leuven) - 3 PROJECTEN
 - Samenwerkingsprotocol met stuurgroep tussen verschillende partners: justitie, balie, welzijnswerk, politie, universiteit, steden
- PSB
 - Meerderjarige verdachten
 - Lichte feiten en focus: schade
 - Enkel in Politiezone Leuven! (*niet arrondissementeel!*)
 - Werkgever: Politiezone Leuven (Ministerie Binnenlandse Zaken)
 - Onduidelijk wettelijk kader, enkel protocol
 - Complementariteit

HERSTEL EN JUSTITIE

PSB PROJECTWERKING (1)

- Bemiddeling
 - principes en aanbod
 - criteria
 - verwijzers en werkwijze
- Absolute cijfers (2003-2008)
 - 730 afgewerkte dossiers
 - aanbod aan 853 slachtoffers (630 natuurlijke personen waarvan 399 mannen en 229 vrouwen en 222 rechtspersonen); gemiddelde leeftijd so=35
 - aanbod aan 795 verdachten (783 natuurlijke personen waarvan 685 mannen en 98 vrouwen en 12 rechtspersonen); gemiddelde leeftijd verdachte=29
 - →naar aantal interacties dus vnl. vrij 'eenvoudige' dossiers
 - meest doorverwezen feiten:
 - beschadigingen (277)
 - slagen en verwondingen (178)
 - diefstal (86)
 - flessentrekkerij (33)

PSB PROJECTWERKING (2)

- 56.5% doorverwezen door politie; onduidelijk hoeveel door individuele inspecteur.
- duur feiten en verwijzing: 50% onder de 62 d. en in 5% na meer dan 250 d.
- duur verwijzing en eerste contact: 50% onder de 7 d. en in 5% na meer dan 38 d.
- duur bemiddeling: tussen 1 dag en 445 dagen; 50% onder de 45 d. en in 5% na meer dan 185 d.
- in 48% is er geen relatie tussen betrokkenen (indien wel een relatie vnl. klant/ vriend / (ex)partner)

PSB PROJECTWERKING (3)

- in 90% van de dossiers is er geen advocaat betrokken
- resultaat:
- in 275 dossiers: geen bemiddeling / LC (maar vaak wel contact!!) (vnl. schade reeds geregeld of verdachte onbereikbaar)
- in 358 dossiers bemiddelingsproces volledig doorlopen met in:
 - 301 dossiers een volledig akkoord;
 - 12 dossiers een gedeeltelijk akkoord;
 - 45 dossiers geen akkoord.
- in 84% indirecte bemiddelingen
- vnl. financiële vergoeding
 - in 81% volledig vergoed
 - in 4% gedeeltelijk vergoed
 - -in 15% niet vergoed.

KWANTITATIEF ONDERZOEK

53 variabelen, 18 (deel)vragen

- 'Relatie'
- 'Aard van de feiten'
- 'Verwijzer'
- 'Termijn'
- 'Advocaat'
- Andere

AANDACHTSPUNTEN / KNELPUNTEN

- Sensibilisatie politie
- Ontbreken wettelijk kader
- Evenwicht politie / bemiddeling
- Betrekken politie-inspecteurs en grens van bemiddeling

PROCEDURE: POLITIE EN BEMIDDELING

● A.P.O.-PROCEDURE

- Wat?
- Termijn
- PSB als onderdeel; werkwijze (voorbeeld)

APO: WAT? (1)

- Kadert in de administratieve molen die in gang wordt gezet via een PV
 - Ref: COL 8/2005
 - De APO-officier alleen bepaalt dit!
- Leiding onderzoek: pdk
- De basis van het onderzoek naar een strafbaar feit is het proces-verbaal (PV) dat de politie naar het parket verstuurt.

APO: WAT? (2)

- Principe: pdk vraagt bijkomende onderzoeksdaden bij de politiediensten
- In APO-dossiers wordt die rol toegedicht aan de politiedienst zelf;
 - het komt dan toe aan de officier van gerechtelijke politie (OGP) om het initiatief te nemen tot bijkomende onderzoeksdaden in de fase van het 'reactieve' opsporings-onderzoek.

APO: WAT? (3)

- Voorbeelden van misdrijven die een uitzondering vormen op dit principe:
 - Strafbare feiten die een zeer ernstig karakter vertonen zoals moorden, georganiseerde misdaad en zware brandstichtingen;
 - Complexe dossiers
 - Dossiers die kaderen in een proactieve recherche
 - Dossiers waarvoor de toepassing van bijzondere opsporingsmethoden nodig zijn of tussenkomst OM

APO: WAT? (4)

- Bepaalde bijzondere acties
- Dossiers bevoegdheid federale procureur
- Gerechtelijke onderzoeken
- Dossiers gericht aan arb.auditeur of over personen met immuniteiten
- Feiten met grote weerklank in media
- Verder onderzoek in buitenland
- Feiten gepleegd door minderjarigen
- Onrustwekkende verdwijningen

APO: TERMIJN

- Voorblad van PV en listing van de lopende APO-onderzoeken binnen de maand
 - Bevattende de meest essentiële gegevens
 - Notitienummer
 - Plaats en datum van de feiten
 - Identiteit van de betrokkenen
 - Tenlastenleggingen
 - Summiere omschrijving van de feiten

POLITIËLE SCHADEBEMIDDELING	
A. IN TE VULLEN DOOR DE OPDRACHTGEVER	
1. P.V.-nummer:	Datum feiten: / /
2. Verdachte bekend de feiten: ☐ geheel ☐ gedeeltelijk	
3. Verdachte is bereid de schade te vergoeden: ☐ ja ☐ neen ☐ onduidelijk	
<i>Opdrachtgever</i> (naam + eenheid + datum)	
	Datum verzending naar PSB: / /
B. IN TE VULLEN DOOR DE POLITIËLE SCHADEBEMIDDELAAR	
1. Dossier komt in aanmerking voor politieële schadebemiddeling: ☐ ja ☐ neen	
2. Datum opening dossier: / /	
3. Resultaat bij afsluiten dossier: ☐ louter contactname ☐ dossier komt niet in aanmerking ☐ de schade was reeds geregeld ☐ er was geen schade / zo heeft geen vraag meer ☐ partij wenst geen bemiddeling ☐ partij is onbereikbaar ☐ bemiddelingsproces voortijdig beëindigd ☐ bemiddelingsproces volledig doorlopen ☐ volledig akkoord ☐ gedeeltelijk akkoord ☐ geen akkoord	
<i>Bemiddelaar</i>	Datum verzending naar Parket: / /

COP EN RP

- Algemeen
 - Naar een excellente politiezorg

COP EN RP: PERCEPTIE POLITIEAMBTENAAR (N = 91)

Vraag	Ja	Nee	Geen mening
Kennis slachtoffer-daderbemiddeling	89 %	11 %	---
Kennis politieële schadebemiddeling	81 %	19 %	---
Schadebemiddeling vanuit politie?	36 %	52 %	12 %
Politie-inspecteurs met een meer bemiddelende rol	40 %	14 %	30 %
Kennis andere vormen/projecten binnen politie die wijzen op herstel? Opmerkingen	24 %	76 %	---

Onderzoeksgegevens D'HAESEVANGRUNDERBEECK, PZ Leuven, 2008

COP EN RP

● Pijlers

- Externe oriëntering
 - Maatschappelijke inbedding en dienstverlenende opstelling
- Probleemoplossend werken
 - Projectmatig en procesmatig werken
- Partnerschap / samenwerking
 - Met interne en externe partners
- Verantwoording
 - Transparantie
- Empowerment / bekwame betrokkenheid

CASUS

- Burenconflict met schade
- Wijkinspecteur op de hoogte
- Directe bemiddeling
- Rol van politie?

BESLUIT

- Herstelgericht werken: een politiële tijdsinvestering die opbrengt!
